

Vicente, el pensador

JOAN DOMÈNECH MONER

La lectura de *Cenyir el vent* m'ha permès retrobar el Vicente dens que vaig descobrir quan tots dos vam accedir a les alcaldies dels nostres respectius pobles, Sant Feliu i Lloret, al començament de la democràcia, llavors que els professionals de la *res publica* restaven encara a l'expectativa i deixaven que ens hi aventuréssim els inquiets de bona fe, els modestos treballadors de la cultura que, des de feia temps, intentàvem mantenir la personalitat des de les diverses associacions. Aquest tipus de polítics, després, ja hem fet nosa. Sempre em va fer la sensació que Josep Vicente i Romà era tingut per un alcalde atípic, a causa de les seves reflexions. Ara, en llegir el seu segon llibre –el primer, *Catalunya visió*, de reportatge, el vaig llegir fa anys, quan em documentava sobre l'Alta Garrotxa (on jo, per matrimoni, era un sobrevingut)–, recupero amb tota la força el perfil de l'home reflexiu, que se sent atret per tot, observador fi, ànima sensible, lector insaciable, viatger de quilometratge o d'imaginació, expert coneixedor de personatges destacats –per l'alt nivell o per la simplicitat–. L'antologia de textos periodístics es titula, com he dit, *Cenyir el vent*, expressió marinera que vol dir ajustar el drap i el timó d'un veler perquè, gràcies a la composició de forces, s'aprofiti l'energia del vent per anar endavant quan aquest ve precisament de proa, és a dir, en direcció contrària. Vicente, en els seus escrits aplegats –publicats, al seu moment, a *El Punt* de Girona o a l'*Àncora*, de Sant Feliu–, medita sobre temes diversos, vistos no sempre en situacions favorables, i procura donar-hi la volta i treure'n una reflexió positiva. L'escriptor ha dividit els textos –cent quinze articles, encapçalats per un magnífic pròleg de l'arquitecte-poeta Joaquim Espanyol– en quatre apartats que titula «Ciutats, llocs», «Civilitat», «Art» i «Gent». Els tí-

tols són prou explícits respecte del seu contingut genèric i, com diu l'autor del prefaci, Vicente és artífex d'una de les proses més acurades que s'escriuen al país, amb una llengua viva, gens artificiosa, plena d'energia, que recupera mots oblidats, que va directa al cor de les coses. També diu Quim Espanyol –i ho ratifiquem– que el llibre no és només una suma d'articles, sinó un cos del qual emergeix, vigorosa, una concepció profunda de la cultura. A mesura que en feia la lectura, n'he anat subratllant paràgrafs i oracions que m'han impressionat. I frases plenes de poesia, que se't queden a l'oïda com una música elegant, mentre interiorment aporten noves vivències. No debades el mateix autor, en un dels articles, diu: «Els anys, quan són una pila considerable com és el cas, vénen a ser com un turó privilegiat, des del qual hom pot mirar l'entorn amb una certa distància, que significa una certa independència de les immediateses». Des d'aquest turó, Vicente parla –i ens convida a conversar– sobre ciutats, edificis, formes de viure, llengües, persones, oficis, artistes, viatges, ètica, nous reptes, crisis, governs, mites, cinema, història, art, personatges..., tot amb una correcció extrema i, alhora,

***Cenyir el vent* és una expressió marinera que vol dir ajustar el drap i el timó d'un veler perquè, gràcies a la composició de forces, s'aprofiti l'energia del vent per anar endavant quan aquest ve precisament de proa, és a dir, en direcció contrària**

JOSEP VICENTE ROMÀ

Cenyir el vent. Antologia de textos periodístics

Col·lecció Josep Pla.
Diputació de Girona.
Banyoles, 2010.

sense renunciar a la seva visió d'idealista d'esquerres que preconitza, encara, una esquerra que «no pot ser una nostàlgia per més formosa que sigui, perquè si ho fos tindria data de caducitat». Un bon llibre d'un pensador digne.

JOSEP PASTELLS

Vida i miracles d'Odell Kraus

Empúries. Barcelona, 2011.
135 pàgines.

A partir d'un enfilall d'anècdotes, resseguim les vivències del protagonista, fill d'uns alemanys que guarden un terrible secret. La infància solitària, el despertar sexual, la vida universitària, la mili, els desamors, etcètera. Va rebre el premi Ciutat d'Olot.